

ՀԱՇՎԵՏՈՒ ԹՈՂԱՐԿՈՂԻ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԷԿՈՆՈՄԻԿԱՅԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ �ԱՆԿ» �ԱՅ �ԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ,
«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ

Հայաստանի Հանրապետություն, 0002, ք. Երևան, Ամիրյան 23/1:

Հեռ.՝ (374 10) 510910, 8686

Ֆաքս՝(374 10) 538904

E-mail: bank@aeb.am

Շտամայակային հաշվետվություն թիվ 2 2024թ., 15 հուլիսի 2024թ.

տեղաբաշխված արժեթղթերի դասը՝ սովորական բաժնետոմս (բաժնային արժեթուղթ) և արտոնյալ բաժնետոմս (բաժնային արժեթուղթ)

արժեթղթերի քանակը՝ սովորական բաժնետոմս՝ 11,746,584

արտոնյալ բաժնետոմս՝ 424,600

արժեթղթերի անվանական արժեքը (արժույթը)՝ սովորական բաժնետոմս՝ 2,080 ՀՀ դրամ արտոնյալ բաժնետոմս՝ 15,000 ՀՀ դրամ

«Մեր լավագույն տեղեկացվածության համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունները ճշգրիտ և լիարժեք ձևով արտացոլում են «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ ակտիվների և պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտների և ծախսերի իրական պատկերը, իսկ կառավարման մարմինների միջանկյալ զեկույցում ներառված տեղեկությունները ճշգրիտ և լիարժեք են»:

ստորագրող անձինք՝

Արտաշես Հարությունյան (անուն, ազգանուն)	Ֆինանսական գծով տնօրենի տեղակալ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.07.2024թ. (ամսաթիվ)
Օնիկ Զիչյան (անուն, ազգանուն)	Կորպորատիվ և մանրածախ քիզնեսի գծով տնօրենի տեղակալ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.07.2024թ. (ամսաթիվ)
Ռուբեն Բաղայան (անուն, ազգանուն)	Գործառնական գծով տնօրենի տեղակալ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.07.2024թ. (ամսաթիվ)
Աստղիկ Մանրիկյան (անուն, ազգանուն)	Միջազգային և զարգացման գծով տնօրենի տեղակալ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.07.2024թ. (ամսաթիվ)
Արփիմե Փիլոսյան (անուն, ազգանուն)	Տեխնոլոգիաների գծով տնօրենի տեղակալ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.07.2024թ. (ամսաթիվ)
Նոնա Գալստյան (անուն, ազգանուն)	Գլխավոր հաշվապահ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.07.2024թ. (ամսաթիվ)
Հայկ Ավետիսյան (անուն, ազգանուն)	Ռազմավարության և մեթոդաբանության վարչության պետ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.07.2024թ. (ամսաթիվ)
Վրեժ Ջհանգիրյան (անուն, ազգանուն)	Իրավաբանական վարչության պետ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.07.2024թ. (ամսաթիվ)
Կարեն Բարայան (անուն, ազգանուն)	Ռիսկերի կառավարման վարչության պետ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.07.2024թ. (ամսաթիվ)
Արտակ Առաքելյան (անուն, ազգանուն)	Գործառնական գծով տնօրենի տեղակալ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.07.2024թ. (ամսաթիվ)

Կ.Տ.

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Ֆինանսական փնտհայտի մասին
30 հունիս 2024թ.
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.երևան, Ամիրյան փող. 23 /1

Հազ. դրամ

Անվանում	Ծանոթություններ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ (չստուգված)	Նախորդող ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ (ստուգված)
1 Ակտիվներ			
1.1 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտրոներ և հուշադրամներ	13	58,469,467	71,569,185
1.2 Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	5,175,545	5,926,385
1.3 Հավադարձ հետզման պայմանագրեր	14.1	13,163,333	12,464,832
1.4 Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	15		1,326
1.5 Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	18		8,570,306
1.6 Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	16	324,200,471	291,399,069
1.7 Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	17	424,394	14,975,888
1.7.1 Հետզման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	17.1	66,232,518	36,659,534
1.9 Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ		2,939,788	2,963,269
1.10 Հիմնական միջոցներ	20	15,565,582	15,391,456
1.10.1 Ոչ նյութական ակտիվներ	20	1,061,681	1,054,183
1.10.2 Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	20.1	2,064,063	1,875,558
1.12 Այլ ակտիվներ	21	1,744,630	1,649,742
ԸՆԴԱՄԵՆՆԵՐ՝ ակտիվներ		491,572,311	464,897,091
2 Պարտավորություններ			
2.1 Պարտավորություն բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	22	66,247,708	73,183,391
2.2 Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և փոխառություններ		39,625,169	48,335,375
2.2.1 ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավորությունից ստացված վարկեր	22.2	35,812,250	37,158,136
2.2.2 Հետզման պայմանագրեր	22.3	62,166,211	34,127,375
2.3 Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	23	192,706,208	183,942,323
2.4 Ստորադրաս փոխառություն	23.1	5,224,350	9,679,494
2.5 Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն	24	638,708	1,112,304
2.6 Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	25	10,993,307	11,295,283
2.7 Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն	26	54,725	15,184
2.8 Վճարվելիք գումարներ	27	1,040,487	601,085
2.9 Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	11	1,148,806	1,187,997
2.10 Պահուստներ	30	53,344	19,270
2.11 Վարձակալության գծով պարտավորություններ	40	1,644,419	1,426,082
2.12 Այլ պարտավորություններ	27	3,235,622	2,348,069
ԸՆԴԱՄԵՆՆԵՐ՝ պարտավորություններ		420,591,314	404,431,368
3 Կապիտալ			
3.1 Կանոնադրական կապիտալ	28	30,801,895	28,132,240
3.2 Եմիսիոն եկամուտ		6,539,091	2,265,076
3.3 Պահուստներ՝			
3.3.1 Գլխավոր պահուստ		4,190,000	3,952,000
3.3.2 Իրական արժեքի պահուստ		(134,626)	(379,408)
3.3.3 Այլ պահուստներ		6,789,131	6,896,366
3.4 Չբաշխված շահույթ (վնաս)		22,795,506	19,599,449
ԸՆԴԱՄԵՆՆԵՐ՝ կապիտալ		70,980,997	60,465,723
ԸՆԴԱՄԵՆՆԵՐ՝ պարտավորություններ և կապիտալ		491,572,311	464,897,091

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Գլխավոր հաշվապահ

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը՝ 2024 թ. հունիս 12

[Signature]
Ա. Առաքելյան

[Signature]
Ն. Գալստյան

Միջանկյալ Հաշվետվություն
 Ֆինանսական արդյունքների մասին
 30 Հունիս 2024թ.
 "ՀԱՅԲԿՈՒՆԲԱՆԿ" ԲԲԸ, Զ.Երևան, Ամրոյան 23/1

Մասնավորում	Ծանոթագրություն	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ տարվա համարյան ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	3	11,412,729	22,355,249	9,409,839	18,375,511
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	3	(6,813,367)	(13,572,577)	(5,670,104)	(10,990,445)
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ		4,599,362	8,782,672	3,739,735	7,385,066
Կրոնիկ և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	4	1,877,072	3,498,213	1,491,049	2,741,346
Կրոնիկ և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	4	(578,223)	(1,128,927)	(573,530)	(922,718)
Ստացված զուտ կրոնիկ և այլ վճարներ		1,298,849	2,369,286	917,519	1,818,628
Եկամուտ շահագրգիռներից		6,037	6,037		
Զուտ եկամուտ արևտրային գործառնություններից	5	805,830	1,596,551	589,216	1,219,349
Այլ գործառնական եկամուտներ	6	124,107	213,431	148,911	273,326
Գործառնական եկամուտներ		6,834,185	12,967,977	5,395,381	10,696,369
Զուտ մատնամաներ ակտիվների հարավոր կորուստների պահուստներին	7	161,807	(219,581)	1,366,382	1,551,290
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	8	(2,785,609)	(5,300,618)	(2,535,042)	(4,704,873)
Այլ գործառնական ծախսեր	9	(1,128,612)	(2,168,976)	(1,021,491)	(1,870,820)
Գործառնական շահույթ		3,081,771	5,278,802	3,205,230	5,671,966
Շահույթ/ (վնաս) մինչև հարկումը		3,081,771	5,278,802	3,205,230	5,671,966
Շահութահարկի գծով ծախս (կործիսատուցում)	11	(666,237)	(1,061,783)	(558,754)	(998,251)
Ժամանակաշրջանի շահույթ		2,415,534	4,217,019	2,646,476	4,673,715

Ա. Առաքելյան

Ն. Գալստյան

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Գլխավոր հաշվապահ

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2024թ հունիս 12

Միջանկյալ հաշվետվություն
 Այլ հասնապարհի ֆինանսական արդյունքների մասին
 30 հունիս 2024թ.
 "ՀԱՅԷԿՍՈՒՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ, Բ.Երևան, Ամիրյան 23/1

Մնասնում	Ծանոթագրություն	Հազ.դրամ			
		Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան (չստուգված)
Այլ հասնապարհի ֆինանսական արդյունք					
Իրական արժեքով՝ այլ հասնապարհի ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումներ		(50,654)	440,979	814,127	1,053,535
Իրական արժեքով՝ այլ հասնապարհի ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների արժեքում հատույնի հետո		(56,270)	(116,820)	(8,953)	(89,236)
Ոչ ընթացիկ ակտիվների գծով օգուտներ հարկումից հետո		-	-	3,958,162	3,958,162
Իրական արժեքով՝ այլ հասնապարհի ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումների գծով շահութահարկ		9,118	(79,376)	(146,543)	(189,636)
Այլ հասնապարհի ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո		(97,806)	244,783	4,616,793	4,732,825
Հասնապարհի ֆինանսական արդյունք		2,317,728	4,461,802	7,263,269	9,406,540

Ա. Առաքելյան

Ն. Գալստյան

Վարչության Նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Գլխավոր հաշվապահ

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2024թ հուլիսի 12

Միջանկյալ հաշվետվություն
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին
30 Հունիս 2024թ.

«ԱՅԵ-ԿՐԵԴԻՏԲԱՆԿ» ԲԲԸ ք. Երևան, Ամրոցյան փող. 23 /1

Սեփական կապիտալի տարրերի սակավումը	Հաշվետու ժամանակաշրջան			Ենթին եկամտակա վարում	Չբացված պարտա	Իրական արժեքի՝ այլ համապատասխան ֆինանսական արտոնյալի միջոցով չափվող ֆինանսական անոնիմներ	Ոչ վերացելի անդամների վերազանցում մեղքի պարտեր	Չբացված շահույթ/հաշիվ	Ընդամենը	Ընդամենը կապիտալ
	1	3	4							
Հոդվածներ										
Սահմանափակ տարվա համարների միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից սահմանափակ) (I տրուսակ)										
Մնացորդ ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01/01/2023(տարեվերջ)	26,652,068	26,652,068	745,223	3,663,000	(1,228,475)	3,112,039	16,166,442	49,110,297	49,110,297	49,110,297
Վերահաշվարկված մնացորդ	26,652,068	26,652,068	745,223	3,663,000	(1,228,475)	3,112,039	16,166,442	49,110,297	49,110,297	49,110,297
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետերերի (բաժնետերերի) գծով, այդ թվում՝	534,716	534,716	465,306	-	-	-	-	1,000,022	1,000,022	1,000,022
Ներդրումներ կանխարժեքային կապիտալում և կանխարժեքային կապիտալի այլ աճ	534,716	534,716	465,306	-	-	-	-	1,000,022	1,000,022	1,000,022
Համապատասխան եկամուտ	-	-	-	-	774,652	3,959,163	4,673,715	9,406,540	9,406,540	9,406,540
Զախուքաբաժիններ	-	-	-	-	-	-	(742,423)	(742,423)	(742,423)	(742,423)
Բաժնետերերի թողարկման համար ստացված կանխանումներ Ներքին շարժեր, այդ թվում՝	-	-	-	289,000	-	(66,600)	(222,400)	-	-	-
Սահմանափակ գնաձեռք պարտադր	-	-	-	289,000	-	-	(289,000)	-	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի ավելացում	-	-	-	-	-	(66,600)	66,600	-	-	-
Մնացորդ միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/06/2023(կտրված)	27,186,784	27,186,784	1,210,529	3,952,000	453,813	7,003,602	19,875,334	58,774,436	58,774,436	58,774,436
Ընթացիկ տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից սահմանափակ) (II տրուսակ)										
Մնացորդ ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01/01/2024(տարեվերջ)	28,132,240	28,132,240	2,265,076	3,952,000	(379,406)	6,896,366	19,599,449	60,465,723	60,465,723	60,465,723
Վերահաշվարկված մնացորդ	28,132,240	28,132,240	2,265,076	3,952,000	(379,406)	6,896,366	19,599,449	60,465,723	60,465,723	60,465,723
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետերերի (բաժնետերերի) գծով, այդ թվում՝	2,669,655	2,669,655	4,274,015	-	-	-	-	6,943,670	6,943,670	6,943,670
Ներդրումներ կանխարժեքային կապիտալում և կանխարժեքային կապիտալի այլ աճ	2,669,655	2,669,655	4,274,015	-	-	-	-	6,943,670	6,943,670	6,943,670
Համապատասխան եկամուտ	-	-	-	-	244,782	-	4,217,019	4,461,801	4,461,801	4,461,801
Զախուքաբաժիններ	-	-	-	-	-	-	(890,197)	(890,197)	(890,197)	(890,197)
Ներքին շարժեր, այդ թվում՝	-	-	-	238,000	-	(107,235)	(130,765)	-	-	-
Սահմանափակ գնաձեռք պարտադր	-	-	-	238,000	-	-	(238,000)	-	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի ավելացում	-	-	-	-	-	(107,235)	107,235	-	-	-
Մնացորդ միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/06/2024(կտրված)	30,801,895	30,801,895	6,539,091	4,190,000	(154,626)	6,789,131	22,795,506	70,960,997	70,960,997	70,960,997

Ա. Սարգսյան

Լ. Պապույան

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Չեղարկված հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում

Միջանկյալ Հաշվետվություն
 Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ
 30 Հունիս 2024թ.
 "ՀԱՅԵԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.երևան, Ամիրյան փող. 23 /1

Հազ.դրամ

Անվանում	Ցանկացվող քրոն	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Տարվա շահույթ		4,217,019	4,673,715
Ճշգրտումներ՝			
Շահութահաճի գծով ձախս		1,061,783	998,251
Տոկոսակիր ակտիվների արժեզրկումից օգուտ/վնաս		219,581	(1,551,290)
Մաշվածություն, ամորտիզացիա, արժեզրկում		1,198,770	996,226
Հիմնական միջոցների օտարումից օգուտ/վնաս		-	(12,302)
Արտարժույթի փոխարկումից զուտ օգուտ		76,717	10,269
Շահույթ/վնասվող վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ զուտ օգուտ		(33,206)	(20,963)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ զուտ օգուտ		(317,037)	20,394
Ստացվելիք տոկոսներ		(1,077,436)	(122,506)
Վճարվելիք տոկոսներ		34,981	486,557
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական ներհոսք՝ նախքան գործառնական ակտիվներում կամ պարտավորություններում փոփոխությունները		5,381,172	5,478,351
Գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխություններ			
Գործառնական ակտիվների (աճ)/նվազում			
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպություններից		613,217	2,123,187
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր		(770,410)	(2,540,103)
Հաճախորդներին տրված վարկեր		(35,224,255)	(20,465,563)
Այլ ակտիվներ		(237,364)	(64,183)
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ		(6,266,391)	8,852,731
Հետգնման պայմանագրեր		28,014,640	(5,154,701)
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ		10,505,549	2,596,802
Այլ պարտավորություններ		909,269	40,742
Գործառնական գործունեությունում օգտագործված դրամական միջոցներ՝ նախքան հարկումը		2,925,426.69	(9,132,736)
Վճարված շահութահարկ		(1,652,447)	(1,273,850)
Գործառնական գործունեությունում օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ		1,272,980	(10,406,585)
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Ներդրումային արժեթղթերի նվազում/ավելացում		(5,677,423)	1,218,145
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում		(780,988)	(185,954)
Հիմնական միջոցների վաճառքից մուտքեր			15,421
Ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(121,039)	(224,613)
Ներդրումային գործունեությունում (օգտագործված) / (գործունեությունից ստացված) զուտ դրամական միջոցներ		(6,579,450)	822,999
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից			
ՀՀ Կենտրոնական բանկից և ՀՀ կառավարությունից վարկերի ստացում		(1,212,501)	1,346,369
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերից մուտքեր/մարումներ		(6,905,783)	(4,951,492)
Ստորագյալ փոխառությունից մուտքեր/մարումներ		(4,144,579)	3,403,530
Բանկի կողմից թողարկված պարտատոմսերի ավելացում/նվազում			1,389,185
Բաժնետոմսերի թողարկում		6,943,670	1,000,022
Բաժնետոմսերի թողարկման համար ստացված կանխավճար		39,594	
Պարտավորություններ վարձակալության գծով		(521,592)	(476,990)
Վճարված շահաբաժիններ		(450,241)	(692,972)
Ֆինանսական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ		(6,251,432)	1,017,652
Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը արտարժույթով պահվող դրամական միջոցների մնացորդների վրա		(1,541,816)	(949,830)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ		(13,099,718)	(9,515,765)
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ՝ տարեկզբի դրությամբ	13_2	71,569,185	69,081,631
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ՝ տարեվերջի դրությամբ	13_2	58,469,467	59,565,866

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Չվաճար հաշվապահ

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2024թ հունիս 22

(Handwritten signature)
 Ա. Առաքելյան

(Handwritten signature)
 Ն. Գալստյան

Գնահատելով «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հաշվետու եռամսյակի գործունեությունը՝ պետք է նշենք, որ հաշվետու եռամսյակում բանկը ապահովել է հիմնական ցուցանիշների էական աճ և կարևոր որակական տեղաշարժեր:

Հաշվետու եռամսյակում Բանկի կապիտալը 607,000 հատ սովորական բաժնետոմսերի տեղաբաշխման արդյունքում համալրվեց 3.28 մլրդ դրամով:

Հաշվետու եռամսյակը արդյունավետ էր նաև միջազգային ֆինանսավարկային կառույցների հետ Բանկի համագործակցության առումով. ընդլայնվեցին գործող ծրագրերը և ծավալվեց գործակցություն նոր բանկային ծառայությունների ոլորտում: Այսպես. Բանկի և Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկի միջև կնքվեց 10 մլն ԱՄՆ դոլարին համարժեք ՀՀ դրամի վարկային պայմանագիր, որով ներգրավված միջոցները ուղղվելու են միկրո, փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկավորմանը:

Բանկը հաստատուն քայլերով շարունակելու է իր առաջընթացը նոր վարկային ծրագրերի ներդրման ու զարգացման և միջոցների ներգրավման նոր շուկաների յուրացման ոլորտներում:

Բանկը գործունեություն է ծավալում բանկային ծառայությունների մատուցման բոլոր ոլորտներում: Բանկը իր կայուն դիրքերն ունի թե արտարժույթային, թե արժեթղթերի, թե միջբանկային շուկաներում: Բանկը ակտիվ գործունեություն է ծավալում թե վարկավորման, թե ծառայությունների մատուցման, թե փոխանցումների նոր ձևերի, թե պլաստիկ քարտերի սպասարկման ոլորտներում:

Ռիսկերի կառավարման օպտիմալ համակարգի առկայությունը էապես նպաստում է Բանկի հեռանկարային և կարճաժամկետ նպատակների իրականացմանն ուղղված միջոցառումների արդյունավետության բարձրացմանը:

Բանկում ռիսկերի կառավարման մշակույթը ենթարկվում է շարունակական կատարելագործման՝ ելնելով ռիսկերի ընդունելի մակարդակի և ռիսկ-եկամուտ օպտիմալ հարաբերակցության պայմաններում կայուն, հուսալի, արդյունավետ և ապահով գործունեության ծավալման նպատակներից:

Բանկում գործող ռիսկերի կառավարման համակարգը հիմնված է Բանկային վերահսկողության բազելյան կոմիտեի համաձայնագրերի, ISO/IEC 27001 (Տեղեկատվական անվտանգության կառավարման համակարգ) միջազգային ստանդարտի դրույթների և նմանատիպ այլ պահանջների վրա, որը հանդիսանում է համակարգի արդյունավետ գործունեության երաշխիքներից մեկը:

Կառավարման իրավասու մարմինների կողմից սահմանվում են ռիսկերի ընդունելի մակարդակները (ռիսկի ախորժակ), որոնց շրջանակներում գործունեության ծավալումը, ընթացիկ և ռազմավարական նպատակների իրականացման արդյունքում, Բանկի համար կապահովի կայուն և արդյունավետ զարգացում:

Ռիսկերի կառավարման գործընթացը բաղկացած է հետևյալ փուլերից՝ Բանկի գործունեության ընթացքում հնարավոր ռիսկերի նույնականացում, գնահատում, հսկողություն, հաղորդակցում-հաշվետվություն և գնահատված ռիսկերին արձագանքում: Տնտեսամաթեմատիկական մոդելավորման գործիքների կիրառման, գործընթացների կանոնակարգման, վերլուծության, կանխատեսման և ներքին հսկողության համակարգի մշտական կատարելագործման արդյունքում՝ Բանկը հնարավորություն է ստանում ռիսկերի կառավարման համակարգի միջոցով ապահովել ռիսկ-եկամուտ օպտիմալ հարաբերակցությունը՝ Բանկի զարգացման կշռադատված ռազմավարության պայմաններում բացառելով կամ նվազագույնի հասցնելով Բանկի գործունեության ընթացքում հնարավոր ռիսկերով պայմանավորված կորուստները և ապահովելով գործող նորմատիվային դաշտի պահանջները:

Ռիսկերի կառավարման հիմնական սկզբունքները, առանձին ռիսկատեսակների գնահատման և կառավարման մոտեցումները, մեթոդաբանությունները և մոդելները սահմանված են բանկի ներքին իրավական ակտերում:

Բանկի համախառն ռիսկը կառավարվում է համապատասխան տնտեսամաթեմատիկական մոդելի հիման վրա՝ արտարժույթային, վարկային, իրացվելիության և տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկերի և համախառն ռիսկի ախորժակների սահմանման և հսկողության միջոցով:

Համաձայն «ՀԱՅԷԿՈՆՈՍԲԱՆԿ» ԲԲԸ ռիսկերի կառավարման քաղաքականության» պահանջների, հաշվի առնելով Բանկային վերահսկողության բազելյան կոմիտեի և GARP-ի (Generally Accepted Risk Principles) ռիսկերի կառավարման սկզբունքները՝ բանկում մշակվել և ներդրվել են հետևյալ հիմնական ռիսկատեսակների գնահատման և կառավարման մոդելները.

- վարկային ռիսկ,
- տոկոսադրույքների փոփոխման ռիսկ,
- իրացվելիության ռիսկ,
- արտարժույթային ռիսկ,
- գնային ռիսկ,
- գործառնական ռիսկ:

Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկը վարկի, հաշվարկված տոկոսի կամ դրանց մի մասի պայմանագրով սահմանված ժամկետներից ուշացման կամ անվերադարձելիության հնարավոր վտանգն է՝ պայմանավորված վարկառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացմամբ, գրավի արժեզրկմամբ և նման այլ պատճառներով:

Բանկի վարկային պորտֆելի կառուցվածքի հնարավոր տարբեր փոփոխությունների ազդեցությունները Բանկի գործունեության ընթացիկ ցուցանիշների վրա վերլուծվում և գնահատվում է սթրես թեստավորման և տարբեր հավանական սցենարների դիտարկման միջոցով: Վերոնշյալ սթրեսային սցենարների վերլուծության շրջանակներում իրականացվում է նաև նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերի հաշվարկ և վերլուծություն, որը տեղեկատվություն է տալիս տվյալ օրվա դրությամբ նորմատիվների խախտման հավանականության՝ որպես վարկային ռիսկի յուրօրինակ գնահատականի վերաբերյալ:

Վարկային պորտֆելի որակի մշտադիտարկման նպատակով իրականացվում է ըստ վարկատեսակների միջին կշռված փաստացի տոկոսադրույքների և չաշխատող վարկերի տեսակարար կշիռների հարաբերակցությունների դինամիկայի վերլուծություն, ինչպես նաև վարկերի դասակարգման (դասերի միջև) միգրացիոն հոսքերի և դրանց փոփոխությունների ամսական ուսումնասիրություն:

Վարկային ռիսկի կառավարման արդյունավետ համակարգի շնորհիվ բանկի վարկային պորտֆելը շարունակում է պահպանել ավանդական բարձր որակը և ցածր ռիսկայնության աստիճանը:

Տոկոսադրույքների փոփոխման ռիսկ

Տոկոսադրույքի փոփոխման (տոկոսադրույքի) ռիսկը բանկի զուտ տոկոսային եկամտի կամ կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխման բացասական ազդեցության հավանականությունն է:

Միջազգային պրակտիկայում լայն տարածում գտած «GAP մոդելի» միջոցով տոկոսադրույքների փոփոխության ռիսկը գնահատվում է տոկոսադրույքների փոփոխման նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների դիսբալանսի և ժամկետայնության ճեղքվածքների վերլուծության հիման վրա: «Դյուրացիայի մոդելի» հիման վրա տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկը գնահատվում է ակտիվների և պարտավորությունների միջին կշռված ժամկետայնության ցուցանիշների կիրառմամբ՝ դիտարկելով դյուրացիան որպես տոկոսադրույքների փոփոխության նկատմամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկա արժեքների զգայունության գնահատման գործիք:

Իրականացվում է նաև առանձին արժույթներով արտահայտված ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքվածքների վերլուծություն՝ զուտ տոկոսային եկամտի վրա դրանց տոկոսադրույքների փոփոխության ազդեցության տեսանկյունից:

Նշված մոդելները հնարավորություն են տալիս ակտիվների և պարտավորությունների դյուրացիաների վերլուծության միջոցով իրականացնել ակտիվների և պարտավորությունների օպտիմալ կառավարում՝ հեջավորելով տոկոսադրույքի ռիսկը:

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը հավանականությունն է, որ բանկն ի վիճակի չի լինի ճիշտ ժամանակին բավարարել իր պարտատերերի պահանջներն՝ առանց լրացուցիչ կորուստներ կրելու:

Ժամկետայնության ճեղքվածքների հիմնադրույթի կիրառման հիման վրա Բանկում ներդրված իրացվելիության ցուցանիշների գնահատման և կառավարման մեթոդաբանությունը հնարավորություն է ընձեռում հաշվարկված ակնթարթային, մինչև 90 օր և մինչև 1 տարի կուտակային իրացվելիության ցուցանիշների ժամանակային շարքերի հիման վրա գնահատել ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ճեղքվածքների ազդեցությունը Բանկի իրացվելիության վրա, որը հիմք է հանդիսանում ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման օպտիմալ որոշումների կայացման համար:

Աթրես թեստավորման սցենարային մոդելը հնարավորություն է տալիս գնահատել իրացվելիության նորմատիվների վրա շոկային տարբեր հնարավոր իրավիճակների ազդեցությունը՝ վերլուծելով ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների որոշակի բաժնեմասի պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջման և ցպահանջ պարտավորությունների որոշակի բաժնեմասի ետ պահանջման դեպքում (ինչպես նաև նշված բաժնեմասերի տարբեր հնարավոր համակցությունների դեպքում) նորմատիվների փոփոխությունները և դրանց խախտման հավանականությունը: Նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերի հաշվարկումը հնարավորություն է տալիս ստանալ բանկի իրացվելիության ռիսկի այլընտրանքային գնահատականներ՝ վերլուծելով ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջման և ցպահանջ պարտավորությունների ետ պահանջման ազդեցությունը նորմատիվների վրա և վերջիններիս խախտման հավանականությունները:

Բանկի կողմից ներգրավված ցպահանջ և ժամկետային միջոցների կենտրոնացումների ռիսկի գնահատման տնտեսամաթեմատիկական մոդելը, քվանտիլային վերլուծության հիման վրա, հնարավորություն է տալիս գնահատել ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ցպահանջ և ժամկետային ավանդների կենտրոնացումների մակարդակները: Մշակված մեթոդաբանության շրջանակներում իրականացվում է նաև սթրես թեստերի սցենարային վերլուծություն, որը ներառում է խոշորագույն 10% հաճախորդ ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ցպահանջ և ժամկետային ավանդների արտահոսքի ազդեցությունները նորմատիվների վրա, ինչպես նաև հաճախորդների վերոհիշյալ չորս խմբերից (ժամկետային ավանդ ներդրած ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք, ցպահանջ ավանդ ներդրած ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք) յուրաքանչյուրի 1%-ի ավանդների արտահոսքի գումարային ազդեցությունը տնտեսական նորմատիվների վրա: Իրացվելիության կառավարման շրջանակներում դիտարկվում են նաև որոշակի շեմային ծավալից ավելի միջոցներ ներդրած խոշոր իրավաբանական և ֆիզիկական անձ առանձին հաճախորդների, ինչպես նաև դրանց խմբերի միջոցների արտահոսքի սցենարային վերլուծությունները, որի արդյունքում ևս գնահատվում է միջոցների արտահոսքի ազդեցությունը նորմատիվների ընթացիկ մակարդակների վրա:

Արտարժույթային ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկը արտարժույթի փոխարժեքների տատանման արդյունքում Բանկի կորուստներ կրելու հավանականությունն է:

Բանկում արտարժույթային ռիսկի կառավարումն իրականացվում է կիրառելով միջազգային պրակտիկայում ընդունված VAR մեթոդաբանությունը, ինչպես նաև սթրես թեստերի սցենարային վերլուծության մեթոդները: Սթրես թեստերի սցենարային վերլուծություններում դիտարկվում է արտարժույթի փոխարժեքի կտրուկ տատանման ազդեցությունը նորմատիվների վրա: Դիտարկվում են՝ « դրամի արժեվորման և արժեզրկման սթրեսային սցենարներ, ինչպես նաև ըստ առանձին արտարժույթների փոխարժեքների տատանման սցենարային համակցության վատագույն սցենարի տարբերակը, որի դեպքում հնարավոր վնասը կկազմի առավելագույնը:

Արտարժույթային ռիսկի կառավարման նպատակով կիրառվող VAR մեթոդաբանության հիմքի վրա մշակված արտարժույթների փոխարժեքների տատանումներից հնարավոր առավելագույն վնասների գնահատման տնտեսամաթեմատիկական մոդելը հնարավորություն է տալիս գնահատել Բանկի բաց դիրքերով պայմանավորված հնարավոր կորուստների ռիսկը:

Արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխության ազդեցությունը Բանկի շահույթի վրա գնահատվում է նաև եռամսյակային և տարեկան կտրվածքով՝ սթրես թեստերի սցենարային վերլուծության միջոցով, որի արդյունքները ներառվում են Բանկի հրապարակվող միջանկյալ և տարեկան ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում:

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը որևէ բորսայում(ներում) ցուցակված, բանկի հաշվեկշռում շուկայական ընթացիկ գներով արտացոլվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով Բանկի կողմից ֆինանսական կորուստներ կրելու վտանգն է՝ պայմանավորված ինչպես տվյալ կապիտալի գործիքի և դրա թողարկողի, այնպես էլ շուկայում շրջանառվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների ընդհանուր տատանումների հետ կապված գործոններով (տվյալ կապիտալի գործիքի գծով երկար կամ կարճ դիրքի առկայության պայմաններում):

Գնային ռիսկի հնարավոր նվազագույն մակարդակն ապահովվում է հետևյալ միջոցառումների շրջանակներում.

- ֆինանսական շուկայի կառուցվածքային, ծավալային և գնային ցուցանիշների դինամիկայի, առանձին ֆինանսական գործիքների իրացվելիության վերլուծություն, առկա միտումների բացահայտում,
- հնարավոր կորուստների գնահատում,
- հեջավորման գործիքների կիրառում,
- ֆինանսական գործիքների գծով լիմիտների (ըստ կապիտալի գործիքներով գործառնության տեսակի, ըստ դիլերի, ըստ թողարկողի, stop-loss) սահմանում,
- կապիտալի գործիքների փաթեթի բազմազանեցում (դիվերսիֆիկացիա)՝ ըստ թողարկողի, տնտեսության ճյուղերի, ժամկետայնության և այլն:

Գործառնական ռիսկ

Բանկի յուրաքանչյուր բիզնես-գործընթաց պարունակում է որոշակի մակարդակի գործառնական ռիսկ, որը կարող է հանգեցնել ինչպես փոքր, այնպես էլ Բանկի համար էական չափերի հասնող կորուստների: Նշված հանգամանքով է պայմանավորված գործառնական ռիսկի արդյունավետ կառավարման կարևորությունը բանկերի համար: Բանկի ռիսկերի կառավարման ոլորտը կանոնակարգող ներքին իրավական ակտերով գործառնական ռիսկը սահմանվում է որպես ուղղակի կամ անուղղակի կորուստների վտանգ (հնարավորություն)՝ առաջացած կամ պայմանավորված Բանկի անձնակազմի ոչ համարժեք կամ սխալ գործողություններով, բանկային գործընթացների կազմակերպման և կատարման թերություններով, խափանումներով, ինչպես նաև անբարենպաստ արտաքին միջավայրի գործողություններով և իրավիճակներով:

Գործառնական ռիսկի վերահսկողության արդյունավետ համակարգի կիրառումն այդ ռիսկի օպտիմալ կառավարման կարևորագույն գործոններից է, որն ապահովվում է օրական հսկողության իրականացման, պարբերական և թեմատիկ ստուգումների միջոցով գործող կանոնակարգվածության մակարդակի պատշաճության գնահատման, կանոնակարգման կարիք ունեցող գործառույթների վերհանման, հնարավոր ռիսկերի բացահայտման և պատասխանատու մարմիններին դրանց մասին տեղեկացման միջոցով:

Հաշվի առնելով բանկի կայուն զարգացման ռազմավարության շարունակականությունը, ապագա ծրագրավորվող գործունեությունը նպատակաուղղված է լինելու բանկի դիրքի ամրապնդմանը և ընդլայնմանը ՀՀ բանկային շուկայում, միջազգային շուկաներ դուրս գալու հնարավորության ուսումնասիրմանը, որը հիմնականում նախատեսում է ակտիվների հետագա կայուն աճ, ինչպես ներգրավված ռեսուրսների /ավանդների, միջազգային վարկային ծրագրեր/, այնպես էլ ձևավորած շահույթի և սեփական կապիտալի հաշվին:

Բանկը նախատեսում է նաև ընդլայնել իր համագործակցությունը միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների, հատկապես ՎՋԵԲ, ՄՖԿ, Գերմանա-հայկական հիմնադրամ (ԳՀՀ), Սևծովյան Առևտրի և Զարգացման Բանկի և FMO-ի, Ասիական Զարգացման Բանկի, «BLUEORCHARD MICROFINANCE FUND» LLC ներդրումային ընկերության, «SYMBIOTICS» SA, «MICRO, SMALL & MEDIUM ENTERPRISES BONDS» S.A., DEG – Deutsche Investitions- und Entwicklungsgesellschaft mbH ֆինանսական հաստատությունների, «INCOFIN CVBA», «EFA Financial Institutions Debt Fund PTE.» Ltd. ներդրումային ընկերությունների և այլ կազմակերպությունների հետ: Փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկավորման հետ զուգահեռ առավել արագ կզարգանա հիփոթեքային վարկավորման համատեղ ծրագրերի իրականացումը, ինչպես նաև նոր ոլորտների վարկավորման ծրագրերը:

Կշարունակվի միջազգային ֆինանսավարկային կազմակերպությունների հետ վարկային ծրագրին զուգահեռ ակտիվորեն իրականացվող արտաքին առևտրի ակրեդիտիվային ֆինանսավորման ծրագրերը:

Առաջիկա ծրագրավորվող եկամուտների աճի հիմնական մասը նախատեսվում է ստանալ տոկոսային եկամուտներ, ավելացնելով մատուցվող ծառայություններից ձևավորվող եկամուտները: Վարկերից տոկոսային եկամուտների ավելացման ուղղությամբ կատարվում է նոր վարկային տեխնոլոգիաների ուսումնասիրում և ներդրում:

Մատուցվող ծառայություններից եկամուտների ավելացման համար իրականացվում է դրանց բազմազանում, պլաստիկ քարտերով ծառայությունների ցանկի ընդլայնում, կատարվում է անհատական պահատեղերի տրամադրում, նախատեսվում է ավելացնել բանկոմատների և սպասարկման կետերի ցանկը, վաճառքի և սպասարկման կետերում տեղադրված ինքնասպասարկման տերմինալների քանակը, «AEB Mobile», «AEB Online» համակարգերով ու ինքնասպասարկման տերմինալներով մատուցվող ծառայությունների շրջանակը:

Նշված խնդիրների իրականացման համար բանկը շարունակելու է տեխնիկայի պարբերական վերազինումը, ընթացակարգերի կատարելագործումը, նոր բանկային տեխնոլոգիաների ներդրումը՝ առանձնահատուկ շեշտը դնելով սպասարկման գործիքակազմում ժամանակակից բարձր թվային տեխնոլոգիաների կիրառման վրա, ինչը հնարավորություն կտա ապահովել հաճախորդների ավելի արագ, որակյալ և շուրջօրյա սպասարկում:

Արդյունավետ զարգացման կարևորագույն նախապայմաններից համարելով առաջատար փորձի և նոր բանկային տեխնոլոգիաների ներդրումը՝ ապահովվելու է նոր տեխնոլոգիաների ներդրման գործընթացի շարունակականությունը՝ առանձնահատուկ շեշտը դնելով սպասարկման գործիքակազմում ժամանակակից բարձր թվային տեխնոլոգիաների կիրառման վրա, ինչը հնարավորություն կտա ապահովել հաճախորդների ավելի արագ, որակյալ և շուրջօրյա սպասարկում, որոնց համար պլանավորվում են անհրաժեշտ կապիտալ ներդրումներ, ինչը, արդյունքում, կբարձրացնի տեխնիկական հագեցվածությունը:

Ընդլայնվելու են վճարահաշվարկային նոր ծառայությունների մատուցումը, պլաստիկ

/ինչպես տեղական, այնպես էլ միջազգային/ քարտերով սպասարկումը, ինքնասպասարկման տերմինալների միջոցով, «AEB Mobile», «AEB Online» համակարգերով մատուցվող ծառայությունների ցանկը և այլն:

Տարածքային քաղաքականության շրջանակներում կշարունակվի մասնաճյուղային ցանցի ընդլայնումը, նպատակ ունենալով ապահովել բանկի ներկայությունը հանրապետության ողջ տարածքով, ինչպես նաև գործող մասնաճյուղերի վերակառուցումն ու վերանորոգումը:

Հիմնական բացասական գործոնները, որոնք կարող են որոշակի ազդեցություն թողնել բանկի գործունեության վրա՝ քաղաքական-տնտեսական գործընթացներն են՝ ներքին և արտաքին տնտեսության հետագա զարգացման միտումները:

Նշված ռիսկերը մեղմելու համար բանկը շարունակելու է վարել հավասարակշռված ներգրավումային և ներդրումային քաղաքականություն, հնարավորինս կանխատեսելով զարգացման միտումները, դիվերսիֆիկացնելով ռիսկը, ընդլայնելով ծառայությունների ցանկը, խուսափելով վարկային և ավանդային պորտֆելների կենտրոնացումներից:

Բանկը մեծ ուշադրություն է դարձնում բանկային նոր ծրագրերի ներդրման, գործող ծրագրերի կատարելագործման խնդիրներին: Բանկում նոր տեխնոլոգիաների ներդրումը և զարգացումը կրում է ծրագրավորված բնույթ: Ըստ առանձին բանկային ծառայությունների ոլորտների, ուսումնասիրվում է առաջատար համաշխարհային փորձը, կատարվում է մարքեթինգային ուսումնասիրություն դրա նկատմամբ, ապահովվում է ծառայությունների և տեխնոլոգիաների ներդրման հստակ ընթացակարգերի մշակումը՝ իրականացնելով նաև ներդրման փորձաքննություն:

Բանկում մշտական աշխատանքներ են ծավալվում նոր ծառայությունների, սպասարկման որակի բարելավման ուղղությամբ՝ հաշվի առնելով հաճախորդների հարցումների արդյունքները: